

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
GRAD VALPOVO
GRADSKO VIJEĆE

INFORMACIJA O STANJU ZAŠTITE OD POŽARA NA PODRUČJU GRADA
VALPOVA

Valpovo, srpanj 2020. godine

PREDLAGATELJ:

GRADONAČELNIK

IZVJESTITELJ: STJEPAN KOŠKI

Primljeno:	06-07-2020
Klasifikacijska oznaka	Org jedinica
214-01/20-01/0006	01/3
Urudžben broj	Pril. Vrij.
214/01-3-20-1	

STANJE ZAŠTITE OD POŽARA NA PODRUČJU GRADA VALPOVO

Na području grada Valpovo preventivnu i represivnu zaštitu od požara provode vatrogasne postrojbe osam dobrovoljnih vatrogasnih društava (Valpovo, Harkanovci, Zelčin, Ivanovci, Marjančaci, Ladimirevci, Šag i Nard) sa područja jedinice lokalne uprave utvrđenih Planom zaštite od požara Grada Valpovo i udruženih u Vatrogasnu zajednicu grada Valpovo. Njihova djelatnost definirana je Zakonom o vatrogastvu (NN 106/99) i podliježe redovitom i izvanrednom nadzoru inspektora određenih zakonskim propisima. Budući je početkom ove godine ukinuta Državna uprava za zaštitu i spašavanje, njezine ovlasti preuzelo je više institucija. Djelatnost zaštite od požara provode dobrovoljni vatrogasci uz pripomoć profesionalnih vatrogasaca zaposlenih u DVD Valpovo. Vatrogasne postrojbe su interventno sposobne, izuzev postrojbe DVD Šag, Nard i Ladimirevci koji zbog nedovršenih građevinskih zahvata imaju disperziranu i dislociranu opremu te im je interventna sposobnost znatno umanjena.

KADROVSKA STRUKTURA

Vatrogasne postrojbe imaju u svojem sastavu 158 operativnih članova, 202 djelatna člana, a pored njih u zajednici se nalazi i 164 djece i 121 član mladeži, i 61 pričuvni član, 25 vatrogasnih veterana ili ukupno 731 član. Za intervencije je spremno 411 članova. U djelatnom sastavu je 62 % članova starosti od 18-40 godina. Nažalost, stanje na kraju ove godine će biti znatno lošije jer je evidentno povećan odlazak mladih članova izvan područja djelovanja. Prema kadrovskoj strukturi stanje je sljedeće:

Bez ispita (članovi) - 114, vatrogasaca - 315, dočasnika - 45, časnika - 52, viših vatrogasnih časnika - 6, Također, po specijalnostima imamo sljedeće stanje: strojara - 18, za tehničke intervencije - 26 vatrogasaca, rukovođenje kod ekoloških akcidenata - 2 vatrogasaca, rukovanje sa pneumatskim i hidrauličkim uređajima - 2 vatrogasaca, rukovatelja motornom pilom - 21, vatrogasnih sudaca - 9 i 2 predavača stručnih vatrogasnih predmeta, 31 osposobljena za rukovanje aparatima za zaštitu dišnih organa, 7 voditelja plovila i 21 vatrogasac bolničar

Djelatni (operativni) vatrogasci udovoljavaju minimalnim uvjetima iz Zakona o vatrogastvu, tako da je 158 vatrogasaca obavilo propisani liječnički pregled i osigurano je od povreda i nezgoda.

OPREMLJENOST

Vatrogasne postrojbe na području grada Valpovo raspolažu sa sljedećom tehnikom:

Navalnih vatrogasnih vozila - 4 komada, autocisterni - 4 komada, 1 vatrogasne autoljestve, kombi vozila - 1 kom, traktorskih vatrogasnih cisterni - 7 kom i jedno vatrogasno plovilo sa vanbrodskim motorom (čamac) i jedno vozilo pick up... Navalno vozilo DVD Ladimirevci, iako staro 20 godina, trenutno je najmlađe navalno vozilo u zajednici. Sva ostala vozila su (izuzev jedne autocisterne) prosječne starosti tridesetak godina. Sva su ispravna, ali je upitna njihova funkcionalnost, posebice u slučajevima dugotrajnih intervencija (požari velikih građevinskih i poslovnih objekata, požara kamara slame ili sijena i slično). Uporaba ovako starih vozila zahtjeva i povećane troškove goriva i maziva, kao i troškove redovitog održavanja jer su zbog svoje dotrajalosti izloženi kvarovima i oštećenjima.

Prateća sitna oprema kao što su vatrogasne cijevi, armature, mlaznice i slično je po brojnosti u okvirima propisanog minimuma opremljenosti, ali je oprema pohabana i dotrajala i potrebno ju je obnoviti.

Vatrogasna postrojba DVD Valpovo nabavila je još jedan hidraulički agregat za pogon spasilačkih alata za intervencije u prometu kao i više alata i pomagala za ovu vrstu intervencija. Ova postrojba je također opremljena i sa garniturom opreme za sanaciju opasnih inekata, osobnom zaštitnom opremom i kemijskim sredstvima za ovu svrhu.

Propisanu osobnu zaštitnu odjeću i obuču vatrogasne postrojbe uglavnom ne posjeduju ili je svedena na nekoliko kompleta, iako Zakon o vatrogastvu i na njemu temeljeni pravilnici nalažu da svaki vatrogasac mora imati osobnu zaštitnu opremu. Nalazom vatrogasnog inspektora utvrđeno je da, izuzev DVD-a Valpovo, niti jedna vatrogasna postrojba na području grada Valpovo ne posjeduje niti minimalnu propisanu osobnu zaštitnu opremu. Ova činjenica predstavlja veliki problem, budući da u slučaju povređivanja, vatrogasac koji nema potpunu zaštitu, nema pravo niti na naplatu osiguranja kod eventualnih povreda.

Također je evidentan nedostatak i radnih odora, tj. odora koje vatrogasci koriste u svim aktivnostima izuzev u gašenju požara.

Otpočela je obnova vatrogasnih domova u Šagu, Marjančacima i Zelčinu a otpočela je i izgradnja vatrogasnog doma u Ladimirevcima. Izvode se radovi na obnovi doma u Nardu, gdje je također predviđen i vatrogasni prostor. Nažalost, jedino je prostor u Marjančacima vraćen u potpunosti u funkciju.

INTERVENCIJE

PREGLED VAATROGASNIH INTRVENCIJA ZA RAZDOBLJE 2010. – 2019. GODINA

GODINA	POŽARA	TEH. INTERV.	UKUPNO INTER.	OSTALO	VATROG.	SATI
2019.	29	35	64	24	249	166
2018.	29	18	47		293	284
2017.	39	22	61		351	418
2016.	26	28	54		226	305
2015.	26	8	34		157	197
2014.	22	15	37		225	340
2013.	28	15	43		309	656
2012.	30	8	38		229	376
2011.	53	14	67		444	876
2010.	19	37	56		255	481
UKUPNO	301	200	501		2738	4099

VRSTA POŽARA	2010.	2011.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	UK
Stambene građevine		8	1	4		4	7	4	5		33
Gospodarske građevine	2	3		2	3	2		1	2	2	17
Poslovne građevine					1	1	1				3
Javne građevine					1					1	2
Dimnjaci	1	6	6	4	1	1	1	3	1	4	28
Osob., teret. vozila, radni stroj.	2	3	1	3	4	3	2	1	2	5	26
Suha trava i nisko raslinje	6	23	15	8	3	9	7	10	4	14	99
Kontejneri i slično	2	3	2	2	1			6	1	1	18
Odlagališta na otvorenom	3	6	4	2	2	4	3	4	5		33
Poljoprivredne površine					1			2	3		6
Stabla i bandere				1				1	1		3
Provizoriji	1	1	1	2				3			8
Lokomotive											1
Drvoredi							1				1
Biljni otpad					4					1	5
Elekt. instalacije i uređaji								1	1		2
Osiguranje mjesta događaja						1	1		1		3
Provjera dojave na licu mjesta						1	2	3	3		9
Ostalo	2		1		1		1			1	5
UKUPNO	19	53	31	28	22	26	26	39	29	29	302

VRSTA TEHNIČKE INTERVENCIJE	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	UKUPNO
Ispumpavanje	2			1		2	12	6	7	8	38
ispiranje kanalizacije	10	9	1							1	21
Prijevoz vode	5										5
Prometni udesi	8			4	3	2	9	5	6	4	41
Ostale int. u prometu	6			4	2		1		1	1	15
Uklanjanje zaprijeka u prometu					2	2	1	2		2	9
Vađenje životinjskih lešina								1			1
Rad na vodi							1				1
Izvlačenje vozila iz kanala										1	1
Otvaranje stana					2	1	1	1		3	8
Ostale int. u građevinama	4			2	1			1			8
Spašavanje životinja			1		4	1	1		2	2	11
Pranje ceste		1									1
Pristupanje mrtvoj osobi		1	2								3
Skidanje ledenica			3						2	2	7
Rad na visini				4				1			5
Vađenje oružja iz bunara		1									1
Osiguranje mjesta udesa		1									1
Utopljenici	1	1	1							1	4
Ukl. opasnih insekata										7	7
Iznošenje nepokr. osoba										1	1
Potruga za nestalom osobom					1			1		1	3
Ostalo	1							4		1	6
UKUPNO	37	14	8	15	15	8	26	22	18	35	198
Povrijeđenih u prometu				7	9	3	3	4	2	6	34
Mrtvih u prometu	1		2	2	1			2	1	1	10
UKUPNO	1		2	9	10	3	3	6	3	7	44

Iz tabela je vidljivo da je broj intervencija, broj sudionika i broj radnih sati varira od godine do godine. Razlike u broju i vrstama događaja i svih ostalih elemenata koji iz toga nastaju, su činjenice na koje niti vatrogasci, niti drugi čimbenici sustava zaštite od požara ne mogu značajnije utjecati. Ovo je također evidentno u Republici Hrvatskoj pa i u Europi, jer svakodnevno se i količinski i kvalitativno povećava broj opasnosti, naročito u tehničkim intervencijama i zahvatima, što zahtijeva dodatne napore u intervencijama, a time i dodatne troškove.

PROBLEMI

Tijekom izvršenja redovitih aktivnosti predviđenih planovima rada vatrogasnih postrojbi, kao i izvršavanjem aktivnosti propisanih zakonom (vatrogasne intervencije) definirano je nekoliko suštinskih problema:

- starost vatrogasnih vozila i opreme
- nedostatak osobne zaštitne opreme
- neuvjetni prostori vatrogasnih spremišta

Vatrogasna vozila, kako je već spomenuto, su prosječne starosti tridesetak i više godina. Njihova ispravnost, bez obzira na održavanje i njegu, postaje sve upitnija, a time je sve upitnija i njihova sigurnost u radu na dugotrajnijim intervencijama. Vatrogasna vozila u radu se izlažu većim naprezanjima u odnosu na druga vozila (naglo startanje hladnog motora, veće brzine, rad sa povećanim brojem obrtaja i sl.). Održavanje ovakvih vozila zahtjeva više financijskih sredstava, a kod svakog tehničkog pregleda se otkriju novi nedostaci koji zahtijevaju hitne popravke. Ovu situaciju je znatno popravila već spomenuta nabava polovnog navalnog vozila i vozila tipa pick up, ali je još uvijek problematično navalno vozilo u DVD Valpovo koje je staro 40 godina.

Nedostatak osobne zaštitne opreme je problem koji je evidentan već više godina. Propisi koji uređuju područje sigurnosti na radu, a koji obvezuju i dobrovoljne vatrogasce, postaju sve stroži i zahtjevniji, traže sve veću zaštitu izvršitelja, što zahtjeva izdvajanje sredstava koja nije moguće osigurati. Nažalost, ovaj problem će u skoroj budućnosti postati još veći.

Problem vatrogasnih prostora – vatrogasnih domova i spremišta je u fazi rješavanja. Izgledno je da će ovaj dio problematike biti najbrže riješen budući je putem raznih projekata osigurano financiranje obnove i izgradnje prostora za vatrogasne namjene.

Krajem 2018. godine uveden je jedinstveni sustav upravljanja i vođenja vatrogasnih intervencija na području cijele RH – UVI. U okviru toga sustava ustrojeni su vatrogasni operativni centri (VOC) koji imaju zadaću zaprimanja dojava, uzbunjivanja, koordiniranja i vođenja intervencija i izvještavanja na svojem području i to uz pomoć informatičkih i drugih sustava. Ovakav način rada zahtjeva osposobljene operatere koji će, pored ovih poslova, obavljati i druge poslove u vatrogasnoj postrojbi (upravljati vozilom u vožnji i na intervenciji, starati se o ispravnosti i čistoći opreme, vozila i prostora i ostalo).

Ovaj problem su istakli i temeljni dokumenti koji uređuju ovu djelatnost a to su Procjena ugroženosti od požara za područje grada Valpovo i Plan zaštite od požara, koji su usvojeni na 10. sjednici Gradskoga vijeća održanoj 20. svibnja 2014. godine. Gradsko vijeće usvojilo je novu Procjenu ugroženosti od požara i Plan zaštite od požara za Grad Valpovo, koji detaljnije definiraju opasnosti od požara kao i tehničke, operativne i ljudske parametre primjerene stupnju ugroženosti.

Ovim dokumentima je određeno formiranje stalnog dežurstva sukladno vatrogasnim normama. Uz svesrdnu pomoć i podršku gospodina gradonačelnika i gradskoga vijeća zaposlena su dva profesionalna vatrogasca koji su prošli obuku za operatere u VOC-u i obavljaju sve zadaće koje su im određene ugovorom o radu i Zakonom o vatrogastvu. Već za ovo kratko vrijeme vidljiv je napredak i poboljšanja u operativnim aktivnostima jer su u okviru novoga sustava na našem području odrađene 51 požarna i 54 tehničke intervencije. Nadamo se da će se u ovoj godini iznaći mogućnosti za upošljavanje bar još jednog neophodnog profesionalnog vatrogasca, što će privremeno zadovoljiti postojeće odredbe Plana zaštite od požara.

ZAKLJUČAK

Postojeće stanje ljudskih resursa, njihova motiviranost i želja za obavljanjem vatrogasnih aktivnosti, kao i njihova brojnost osiguravaju dovoljno izvršitelja u slučaju bilo kakve potrebe, uključujući i rad na poplavama, koji zahtjeva najveći broj sudionika. Postojeća oprema, tehnika i vatrogasna vozila zadovoljavaju osnovne potrebe za izvršenje intervencija, ali bi ih svaka ozbiljnija tehnička ili druga stručna kontrola isključila iz uporabe zbog starosti i upitne učinkovitosti. Pitanje objekata za rad i boravak vatrogasaca u okvirima vatrogasnih domova rješava se kroz programe ruralnog razvoja koje je pokrenula Evropska unija i druge projekte.

Smatramo da, zahvaljujući prije svega ljudskom entuzijazmu, možemo se nositi sa najvećim dijelom zadaća i događaja, ali sa zahtjevnijim i dugotrajnim događajima mogli bi se nositi sa smanjenom učinkovitošću. Svjesni smo opće situacije u zemlji, a isto tako i u gradu, te niti ne očekujemo brzo rješavanje ovakvih problema, ali smatramo da ih možemo zajednički sagledati, definirati i pokušati pronaći modele njihovog rješavanja.

ZA ZAPOVJEDNIŠTVO VZG:
Stjepan Koški, zapovjednik